

ที่ ลย ๐๐๑๙.๓/ว ๗๖๙/๑

ศาลากลางจังหวัดเลย

ถนนมลิวรรณ ลย ๔๒๐๐๐

๒๕

พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งจังหวัดเลย ที่ ๓๙๓๓ /๒๕๖๘

ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาหนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท ๐๔๐๙.๗/ว ๔๐๔๕

ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

๓. QR Code แบบรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดดำเนินการจัดทำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน

เพื่อให้การดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จังหวัดเลยจึงขอให้อำเภอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ดังนี้

๑. แจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย และคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ จังหวัดเลย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. การรับสมัคร/ประชาสัมพันธ์ เชิญชวนกลุ่มเป้าหมายที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการฯ จัดทำฐานข้อมูลผู้สมัครของอำเภอ โดยให้รับสมัครในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๘ ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ มาตรฐานผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน และรายงานผลการรับสมัครให้จังหวัดทราบภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๘

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย โดยการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายให้มีการประเมินตนเองก่อนการพัฒนาตนเอง จัดทำแผนการพัฒนาตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานการพัฒนาชุมชนก่อนการเข้ารับการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น

ทั้งนี้ จังหวัดจะดำเนินการประเมินผลเพื่อรองรับผลการพัฒนา ประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมาย จัดทำทะเบียนและมอบใบประกาศนียบัตรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

โทร.๐-๔๒๘๑-๑๗๗๓

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพงษ์ จรุงพงษ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย

คำสั่งจังหวัดเลย

ที่ลง/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย คณะกรรมการตรวจประเมิน
เพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ จังหวัดเลย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยจังหวัดเลย ได้ดำเนินการจัดทำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน

เพื่อให้การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จังหวัดเลย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการรับมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ เพื่อดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงาน มาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) โดยมีองค์ประกอบ อำนาจและหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย

๑.๑ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย (ด้านเศรษฐกิจ)	ประธานกรรมการ
๑.๒ ท้องถิ่นจังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๓ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๔ วัฒนธรรมจังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๕ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๖ ประชาสัมพันธ์จังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๗ ประธานชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๘ ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๙ ประธานคณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มอาชีพและผู้ผลิต ผู้ประกอบการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๑๐ ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดเลย	กรรมการ
๑.๑๑ พัฒนาการจังหวัดเลย	กรรมการและเลขานุการ
๑.๑๒ ผู้อำนวยการกลุ่มงานสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓ นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่ได้รับมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ให้ความเห็นชอบในการกำหนดรูปแบบ วิธีการเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินผลตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอในการดำเนินงานพัฒนา
กลุ่มเป้าหมายตามแนวทางระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

/๓. จัดทำร่าง...

๓. จัดทำร่างเกณฑ์การประเมินผู้เสนอขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๔. จัดประชุมคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อประเมินผู้ขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๕. พิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๖. จัดทำประกาศจังหวัด และใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๗. จัดทำเอกสารเผยแพร่ หรือดำเนินการประชาสัมพันธ์ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ

๒.๑ นายอำเภอ	ประธานกรรมการ
๒.๒ ท้องถิ่นอำเภอ	กรรมการ
๒.๓ เกษตรอำเภอ	กรรมการ
๒.๔ ประธานเครือข่ายผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนอำเภอ	กรรมการ
๒.๕ ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอ	กรรมการ
๒.๖ ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ	กรรมการ
๒.๗ ประธานคณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มอาชีพและผู้ผลิต ผู้ประกอบการ
หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับอำเภอ	กรรมการ
๒.๘ พัฒนาการอำเภอ	กรรมการและเลขานุการ
๒.๙ นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงานสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ผู้ช่วยเลขานุการ	

มีอำนาจหน้าที่

๑. ติดตามการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๒. บูรณาการความรู้ ความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้ผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด
๓. ตรวจประเมินแก่กลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามเกณฑ์ ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด
๔. สรุปให้ความเห็นในการรับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายชัยพนธ์ จรุงพงศ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย

ศาลากลางจังหวัดเลย
เลขที่รับ..... 17596
วันที่..... 10 ก.ย. 2568 /
เวลา..... น.

ที่ มท ๐๕๐๙.๓/ว ๔๐๔๔

กรมการพัฒนาชุมชน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินงานฯ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการจัดทำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน

เพื่อให้การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรมการพัฒนาชุมชนจึงขอให้จังหวัด มอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานฯ ดังนี้

๑. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ และคณะอนุกรรมการอื่น ๆ เพื่อกำหนดรูปแบบกระบวนการ ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย จำนวนหน่วยนับ แผนการประเมินตนเองก่อนการพัฒนา วิธีการประเมิน ช่วงเวลาการดำเนินการ และมอบประกาศนียบัตรแก่กลุ่มเป้าหมายเมื่อผ่านการประเมิน

๒. การรับสมัคร ประชาสัมพันธ์ หรือเชิญชวนกลุ่มเป้าหมายที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการรับใบสมัคร จัดทำทะเบียนฐานข้อมูลผู้สมัครของอำเภอ และจังหวัด โดยให้รับสมัครในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๘ ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ มาตรฐานผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย โดยการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายให้มีการประเมินตนเองก่อนการพัฒนาตนเอง จัดทำแผนการพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานการพัฒนาชุมชนก่อนการเข้ารับการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น

๔. ประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนา กำหนดรูปแบบ วิธีการและเครื่องมือในการประเมินผล และรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน และประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมายโดยการจัดทำทะเบียนผู้ผ่านการประเมิน และมอบประกาศนียบัตร

๕. รายงานผลการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามแบบรายงานที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด จำนวน ๓ ครั้ง (ผ่านทาง Google drive ตาม QR code ท้ายหนังสือ) ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๘

/๒) ครั้งที่ ๒...

๒) ครั้งที่ ๒ สรุปรายชื่อผู้ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

๓) ครั้งที่ ๓ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัดที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ ประเภทละ ๑ หน่วยงาน ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

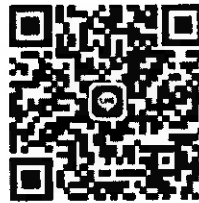
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรงค์ แสงเมือง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กลุ่มงานส่งเสริมผู้นำชุมชนและองค์กรชุมชน
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๑๔๙ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๑๒-๓
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cdd.mail.go.th

กลุ่มไลน์ มชช.

ลิงก์ที่ส่งมาด้วย
และช่องทางกรรการรายงานฯ

แนวทางการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๙

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๙ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑. ขั้นเตรียมการ

๑.๑ จังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ โดยมีโครงสร้างคณะกรรมการส่วนภูมิภาค ดังนี้

๑) คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นคณะกรรมการในระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และภาคีการพัฒนา จำนวน ๗ - ๑๕ คน ได้แก่

- รองผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นประธานฯ
- พัฒนาการจังหวัด	เป็นคณะกรรมการฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง	เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้แทนองค์กรภาคีเครือข่ายพัฒนาชุมชนในจังหวัด	เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	เป็นเลขานุการฯ
- นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ให้ความเห็นชอบในการกำหนดรูปแบบ วิธีการเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินผลตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอในการดำเนินงานพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามแนวทางระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. จัดทำร่างเกณฑ์การประเมินผู้เสนอขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๔. จัดประชุมคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อประเมินผู้ขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๕. พิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๖. จัดทำประกาศจังหวัด และใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๗. จัดทำเอกสารเผยแพร่หรือดำเนินการประชาสัมพันธ์ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒) คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและภาคีการพัฒนา จำนวน ๕ - ๙ คน ได้แก่

- นายอำเภอ หรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย	เป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในอำเภอ	เป็นคณะกรรมการฯ
- ภาคีการพัฒนา ภาคเอกชน/ประชาชนในอำเภอ	เป็นคณะกรรมการฯ
- พัฒนาการอำเภอ	เป็นเลขานุการฯ
- นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ติดตามการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. บูรณาการความรู้ ความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้ผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๓. ตรวจสอบประเมินแก่กลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๔. สรุปให้เห็นในการรับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๑.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด กำหนดรูปแบบกระบวนการงาน ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย จำนวนหน่วยนับ แผนการประเมินตนเองก่อนพัฒนา วิธีการประเมิน ช่วงเวลาการดำเนินการ หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการโดยให้นักวิชาการพัฒนาชุมชน สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (พัฒนากร) ๑ คน รับผิดชอบในการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย ๑ กลุ่มเป้าหมาย

ทั้งนี้ การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนดังกล่าว เป็นการพัฒนากลุ่มเป้าหมายเข้าสู่มาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อเสนอชื่อเข้าคัดเลือกประกวดกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และมีโอกาสเข้ารับรางวัลเชิดชูเกียรติในปีถัดไป

๑.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เลือกเป้าหมายจัดทำแผนการประเมินตนเองก่อนการพัฒนา โดยให้จัดทำแผนการพัฒนา และติดตามให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด วางแผนการบริหารจัดการตามแนวทาง การยกระดับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

๒. ขั้นตอนการรับสมัคร

๒.๑ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ประชาสัมพันธ์ คัดเลือกผู้นำ กลุ่ม/องค์กร เครือข่ายและชุมชน สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานเพื่อพัฒนาตนเอง ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง ทั้งต่อตนเองและสังคม เช่น ความรู้ บุคลิกภาพ ทักษะการทำงาน เป็นต้น

๒.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ รับใบสมัครและตรวจสอบหลักฐาน (ตามที่จังหวัดกำหนด) ส่งรายชื่อและข้อมูลให้จังหวัด

๒.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำทะเบียน/ฐานข้อมูลผู้สมัคร

๓. ขั้นตอนส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาทำความเข้าใจ แนวทาง ขอบเขตของตัวบ่งชี้ อาจร่วมกันกำหนดเกณฑ์ย่อยสำคัญในแต่ละตัวบ่งชี้ และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ และท้าทายความสามารถ กำหนดระยะเวลาในการพัฒนาตนเอง

๓.๒ พัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองก่อนการพัฒนาตนเอง โดยวิธีการมีส่วนร่วม ใช้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่กำหนด เพิ่มเติมปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม สสำรวจการประเมินตนเอง พื้นฐานความสามารถของกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ณ ปัจจุบัน เปรียบเทียบค่าคะแนนจริงกับคะแนนเต็มตามมาตรฐาน เพื่อให้เห็นถึงสิ่งที่จะต้องทำเพื่อพัฒนาศักยภาพไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

๓.๓ พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนการพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยระบุ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ การเสริมสร้างความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน วิธีการ ระยะเวลา ผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตนเอง

๓.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายให้ตรงตามมาตรฐาน

๓.๕ นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอร่วมกันบูรณาการกิจกรรมเพื่อพัฒนามาตรฐานกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบกลุ่ม เช่น อบรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนที่มีความสนใจด้านการเป็นวิทยากรกระบวนการ ติดตามให้กำลังใจ ทบทวนผลการเรียนรู้ วิธีการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และปรับประยุกต์วิธีการพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์สูงสุด

๓.๖ พัฒนาร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองหลังการพัฒนาในช่วงเวลาที่กำหนด ตรวจสอบผลการประเมินและหลักฐานประกอบ เพื่อเตรียมพร้อมในการส่งผลประเมินในระดับอำเภอและจังหวัด

๔. ขั้นตอนการประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนา

๔.๑ คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด กำหนดรูปแบบ วิธีการ และเครื่องมือในการประเมินผล โดยพิจารณาจากผลการพัฒนาตนเองตามแผนฯ ของกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงกิจกรรมที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอจัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพ ว่าสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ได้จริง นำเชื่อถือหรือไม่

๔.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด ในการประเมินผลและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายเป็น คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลรายการระดับความสามารถในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการยอมรับในศักยภาพและมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมสนับสนุนยกระดับต่อยอดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ วิธีการประเมิน อาจให้กลุ่มเป้าหมายนำเสนอผลการเปลี่ยนแปลงทักษะ ความรู้ที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาตนเอง และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนำเสนอวิธีการ และกิจกรรมพัฒนาที่ดำเนินการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย

๔.๔ คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลกลุ่มเป้าหมายที่ปรากฏผลความเปลี่ยนแปลงชัดเจน เป็นรูปธรรม มีหลักฐานประกอบที่น่าเชื่อถือ สมควรผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสมควรได้รับการยกย่องตามความเป็นจริง

๔.๕ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดทำทะเบียนผู้ผ่านการประเมิน มอบประกาศนียบัตร และรายงานผลให้กรมฯ ทราบและนำผลการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างที่ดี ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย การประชุมต่าง ๆ รวมถึงเชิญเกียรติผู้ผ่านการรับรองฯ ตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น การจัดกิจกรรมประกาศเกียรติคุณ การมอบประกาศนียบัตรตามความเหมาะสม ตามดุลยพินิจของจังหวัด

ทั้งนี้ ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาชุมชน ถือเป็นความสามารถและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒ (๒)

๕. การรายงานผล

จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามแบบรายงานที่กำหนด ส่งกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๕.๑ สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ภายในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๘ (สมัครระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๘)

๕.๒ สรุปรายชื่อผู้ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัด ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

๕.๓ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัดที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ ประเภทละ ๑ หน่วยนับ ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

รายละเอียดชีวิตช่วงชีวิตระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (นชช.)

๑. มาตรฐานผู้นำชุมชน

นิยามผู้นำชุมชน : บุคคลที่มีภูมิลำเนาในชุมชน มีผลงาน/กิจกรรม ร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับจากชุมชน
คุณสมบัติ : ต้องมีภูมิลำเนาในชุมชนไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีผลงาน กิจกรรม ร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี และเป็นที่ยอมรับของชุมชน
มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๙ องค์ประกอบ ๑๔ ตัวอย่าง

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. การบริหารตนเอง	๑. บุคลิกภาพ	๑.๑ แต่งกายเหมาะสมกับสถานที่ โอกาส และกาลเทศะ ๑.๒ มีทักษะการฟังอย่างใส่ใจ (Active listening) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในชุมชน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเห็นโดยไม่ตัดสิน ไม่ตำหนิและเป็นเทคนิคการช่วยเหลือผู้อื่นในด้านจิตใจอีกด้วย	- แต่งกายให้เหมาะสมกับงานและสถานที่ที่จะไป - สามารถศึกษาได้จากหลักสูตร e-Learning หรือเอกสารวิชาการของสถาบันต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น
	๒. พัฒนาความรู้ความสามารถ	๒.๑ มีความรู้และควมรู้สิ่งยาก มีการพัฒนาตนเองด้วยแนวคิด “๔ Self” ได้แก่ การตระหนักรู้ในตน (Self Awareness) การมีวินัยแ่ตนเอง (Self Discipline) การเพิ่มศักยภาพตนเอง (Self Improvement) และ การประเมินตนเอง (Self Evaluation) ๒.๒ มีความสามารถในการบริหารจัดการคน สามารถมองเห็นจุดดีของผู้อื่นและดึงเอาศักยภาพของแต่ละคนออกมาใช้ในการทำงานได้ ไม่เองความแตกต่างว่าเป็นจุดด้อยที่ด้อยเกินไป (ไม่เปลี่ยนผู้อื่น)	- คิดวิเคราะห์เป็นเหตุผล ไม่เมื่อสิ่งใดโดยง่าย ใช้หลักวิทยาศาสตร์หาสาเหตุให้เข้าถึงความจริง - มีความเชี่ยวชาญ ยาม ามระบบที่จจะแก้ไข้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จ ผลิตและสร้างสรรคสิ่งต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อ - รู้จักชมผู้อื่นที่ “การกระทำ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เช่น นยีน ลู่งาน อดทน รับผิดชอบ
	๓. คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม	๓.๑ ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักศีลธรรมของศาสนา ปราศจากอคติทั้ง ๔ มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นต้นแบบแก่ผู้อื่นได้ ๓.๒ ยึดมั่นในหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ๓.๓ ไม่แสดงอำนาจบังคับขู่ขู่หรือควบคุมการกระทำของผู้อื่นจนเกินความเหมาะสม	- เช่น ศีล๕ คิดดี พูดดี ทำดี คนคนดี ไม่สู่สภามที่ตี - ไม่พุ่มเพออย ปรารถย์ดี ให้ทรัพยากรอย่าง รู้คุณค่า ไม่ตกอยู่ในอำนาจของวัตถุนิยม - คิดก่อนพูด สุภาพ รมณ์ระวังคำพูด - ใช้เหตุผล กฎกติกากา ไม่ใช้อารมณ์นำ
๒. การบริหารงาน	๑. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๑.๑ รู้และเข้าใจบริบทของชุมชนอย่างรอบด้าน ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ๑.๒ มีส่วนร่วมในการวางแผนชุมชนที่ตอบสนองความต้องการและการแก้ไขปัญหาในชุมชน ประกอบด้วย สิ่งที่ต้องการ สิ่งที่ต้องทำต้องเปลี่ยนแปลง และการรองรับการสนับสนุนจากภายนอก	- เพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการและ ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ร่วมพูดคุยถึงปัญหาของชุมชนว่าต้องการอะไรและอยากแก้ไข้ได้อย่างไร

ตำแหน่ง	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
	<p>๒. การปฏิบัติงานตามแผนและประสบความสำเร็จ</p> <p>๓. การบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>๒.๑ เป็นผู้กระตุ้นให้ชาวชุมชนเรียนรู้ปัญหาและความต้องการของชุมชน และร่วมมือกันทำกิจกรรมตามที่ตั้งคิดและวางแผนปฏิบัติไว้ด้วยความสนใจ (ไม่ได้มาจากการถูกสั่งให้ทำอะไร)</p> <p>๒.๒ พยายามใช้ทรัพยากรในชุมชนให้มากที่สุด เพื่อให้ชาวชุมชนเห็นว่าชุมชนของตนมีสิ่งที่มีคุณค่าต่อความอยู่ดีมีสุขของตนเอง</p> <p>๓.๑ สามารถกำหนดเป้าหมาย และแบ่งความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน</p> <p>๓.๒ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยให้ความสำคัญอยู่กับชาวชุมชนเป็นหลักกว่า ต้องการสั่งที่จะเป็นผลจากกิจกรรมนั้นหรือไม่ โดยมีการค้นหาปัญหาและความต้องการของชาวชุมชนก่อนที่จะเริ่มต้นทำโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ เสมอ</p>	<p>- มีกิจกรรมร่วมกับชาวชุมชนสม่ำเสมอโดยไม่คิดว่าตนเองเป็นผู้ทำงานให้ชุมชนโดยชาวชุมชนรอรับผลจากงานที่ตนทำ</p> <p>- ทำให้เกิดความผูกพันและต้องต้องการรักษาความเป็นชุมชนของตนเองให้ยั่งยืนสืบต่อไป</p> <p>- ทุกโครงการยอมส่งผลกระทบในด้านบวกและด้านลบให้กับชาวชุมชนเสมอ โดยหลักการทั่วไปจะมุ่งประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ แต่ต้องไม่ลืมว่าคนอื่นส่วนหนึ่งที่ไม่จะเป็นส่วนน้อยก็จำเป็นต้องรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของเขาเช่นกัน</p>
๓. การบริหารสังคม	<p>๑. มนุษย์สัมพันธ์</p> <p>๒. การประสานงานที่ดี</p> <p>๓. ความเป็นประชาธิปไตย</p>	<p>๑.๑ มีความอดทน มีจิตอาสา สืบสานประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน มีความสามัคคี ความผูกพันต่อชุมชน เมื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับในชุมชน</p> <p>๑.๒ เมื่อมีและยอมรับระหว่างกันว่าทุกกลุ่มหรือทุกคนต่างมีความบารารธนา มีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ เป็นเดียวกันกับเรา</p> <p>มีทักษะการเจรจาโดยใช้เทคนิคปฐพีสัมพันธ์ระยะ-ชนะ (Win-Win) หรือไม่ต้องตกลงกันที่ ถ้าทั้งสองฝ่ายไม่ได้รับสิ่งที่ต้องการ อย่าวไปผิดตกลงในเรื่องที่ทำให้อีกฝ่ายยอมจำนน ต้องแพ้ ควาทัก เว้นวรรค การสร้างความไม่พึงพอใจ และลองเปลี่ยนข้อเสนอลใหม่ ซึ่งสามารถยอมรับกันได้ทั้งสองฝ่าย ถ้ายังไม่ได้ก็ค่อย ๆ เสร็จจากต่อไป</p>	<p>- ถ้าฝ่ายหนึ่งแพ้ ในที่สุดยอมส่งผลต่อฝ่ายที่ชนะและในที่สุดก็จะแพ้ร่วมกัน ตัวอย่างเช่น การแตกสลายของระบบการปกครอง ที่หากประชาชนเป็นฝ่ายแพ้ ผู้นำที่เป็นผู้ชนะก็จะอยู่ไม่ได้เช่นกัน</p> <p>- เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ยึดกับความสำเร็จและมักแทนกว่าเป็นเพราะการกระทำของตนมากกว่าผู้ร่วมงานฝ่ายอื่น ส่วนความผิดพลาดล้มเหลวก็จะโยนไปให้อีกฝ่ายมากกว่ายอมรับว่าตนเองบกพร่อง</p>

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. มาตรฐานกลุ่ม/องค์กรชุมชน

นิยามกลุ่ม/องค์กรชุมชน : กลุ่ม/องค์กร ที่มีการรวมตัวโดยสมัครใจของบุคคลในชุมชน มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติ และมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน
คุณสมบัติ : ต้องเป็นกลุ่ม/องค์กร ที่อยู่ในพื้นที่คัดเลือก มีการดำเนินงานกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการระดม และมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
การพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้ให้ชุมชน ๓ ด้าน ๘ องค์ประกอบ ๒๑ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารงาน	๑. กองทุน	๑.๑ การบริหารเงินทุน จัดสรรได้ชัดเจน มีระบบโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักธรรมาภิบาล	- ตรงไปตรงมา มีเอกสารชัดเจน - มีโครงสร้างและสถิติที่ชัดเจน - เป็นลายลักษณ์อักษร
		๑.๒ การควบคุมงบประมาณ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามจริง	- ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ - รู้เท่าทันสถานการณ์ ความเคลื่อนไหว - เหตุการณ์บ้านเมือง
	๒. กฎระเบียบ	๒.๑ สมาชิกมีส่วนร่วมกำหนดกฎระเบียบ และเป็นลายลักษณ์อักษร ๒.๒ มีความครอบคลุม ทันสมัย ๒.๓ มีการประกาศใช้และนำไปปฏิบัติตามถูกต้อง	- ทุกคนอยู่ภายใต้กฎระเบียบเดียวกัน - เช่น กิจกรรมสาธารณประโยชน์ - ทุกคนสนับสนุนและร่วมทำกิจกรรม - มีระเบียบการจัดสวัสดิการเป็นลายลักษณ์อักษร - ใช้ได้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
๒. บริการคน	๓. กิจกรรมของกลุ่ม	๓.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การตั้งกลุ่ม ไม่ผิดกฎหมาย ระเบียบกลุ่ม และศีลธรรม	- ไม่ตั้งจุดประสงค์ที่ไม่ใช่สมาชิกและไม่ได้รับ การยอมรับจากสมาชิก - กำหนดหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร
		๓.๒ ทำกิจกรรมต่อเนื่อง สมาชิกให้ความร่วมมือ	- ทำได้จริงตามแผน
		๓.๓ มีแผนการจัดสวัสดิการเพื่อสมาชิก	- สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป - ไม่ฝ่าฝืน หรือทำสิ่งที่ยั่วยุกฎระเบียบของกลุ่ม
๓. คนในชุมชน	๓. คนในชุมชน	๑.๑ ต้องเป็นสมาชิกกลุ่ม และมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก	- คนในชุมชนสนใจและต้องการเข้าร่วมกลุ่ม
		๑.๒ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	- ทุกคนร่วมแลกเปลี่ยน พูดคุย เล่าสู่กันฟัง - เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ให้ผู้อื่นและ เพิ่มความรู้ให้แก่ตนเอง
		๑.๓ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติตาม	

ตำแหน่ง	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๓. บริหารผลประโยชน์	๑. ผลประโยชน์สมาชิก	๑.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การตั้งกลุ่ม และระเบียบข้อบังคับกลุ่ม ๑.๒ การจัดสรรผลประโยชน์ทั่วถึง เป็นธรรม ๑.๓ พัฒนาสมาชิกในการเพิ่มศักยภาพต่าง ๆ และส่งเสริมการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง	- ไม่ขัดต่อเจตนาและระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม - ไม่เอาเปรียบ และเท่าเทียมกันทุกคน - เช่น การถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิกที่สนใจ
		๒. ผลประโยชน์ชุมชน ๒.๑ มีกิจกรรมดูแลผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ๒.๒ มีกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อชุมชน ๒.๓ มีกิจกรรมดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับชุมชน	- เช่น การมอบของขวัญหรือผู้ด้อยโอกาส - เช่น มอบสิ่งของช่วยเหลือเยียวกา ผู้ประสบภัย - เช่น การร่วมกันปลูกดอกกุหลาบ

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. มาตรฐานเครือข่ายองค์กรชุมชน

นิยามเครือข่ายองค์กรชุมชน : เครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงระหว่างบุคคล กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย มีรูปแบบของการประสานทรัพยากรเป้าหมาย วิธีการทำงานของตนเอง
 คำเป็นกิจกรรมร่วมกัน โดยองค์กรสมาชิกยังเป็นผู้อิสระในการดำเนินงานของตนเอง เพื่อสร้างพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรม การพัฒนา
 และการต่อรองในระดับต่างๆ

คุณสมบัตินี้ : ต้องเป็นเครือข่ายที่อยู่ในพื้นที่ที่คัดเลือก มีโครงสร้างชัดเจน มีการดำเนินงาน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประเมินและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบ
 มาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๗ องค์ประกอบ ๗ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารจัดการ งานเครือข่าย	๑. การรับรู้ร่วมกัน	มีมุมมองหรือแนวคิดที่เหมือนกัน โดยอาจมีความเห็นที่ต่างกันได้ แต่ความแตกต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน เพื่อสร้างสรรค์การทำงาน	ถ้าเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ต่างกัน การประสานงานและขอความร่วมมือจะกระทำไม่ได้ยาก
	๒. การมีวิถีชีวิตร่วมกัน	สมาชิกมองเห็นจุดหมายในอนาคตเป็นภาพเดียวกัน มีการรับรู้ และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน และมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกัน	ทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลัง มีความเป็นเอกภาพ ช่วยผ่อนคลายความขัดแย้ง อันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกัน
๒. บริหารจัดการ สมาชิก	๑. การมีส่วนร่วมที่ชัดเจนกัน	ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็ง โดยสถานการณ์สมาชิกในเครือข่ายมีความเขาเข้าเทียมกัน	เป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ หรือ ความสัมพันธ์เพื่อน มากกว่าในแนวตั้ง
	๒. การสร้างเสริมซึ่งกันและกัน	สร้างเสริมสนับสนุนหรือสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กันและกัน ทำให้เกิดผลสำเร็จในงานเพิ่มขึ้นกว่าการแยกกันทำแบบเดิม	นำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยเหลือฝ่ายหรือ จุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่ง
	๓. การพึ่งพาอาศัยระหว่างกัน	การได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในเครือข่ายทำให้แต่ละชุมชน/ กลุ่มองค์กรมีสัมฤทธิ์ผลในงานเพิ่มขึ้น เพราะในความเป็นจริงแล้ว ไม่มีบุคคลหรือชุมชนใดมีความสมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน	การดำรงอยู่ของสมาชิกในเครือข่ายเป็น สิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่าย ส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน
๓. บริหารจัดการ ผลประโยชน์และ เสริมสร้างความ เข้มแข็ง	๑. การมีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถ หรือยืมเงินยืมทอง ค่าแห่งหน้าที่ โอกาส ความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง ความสุขความพอใจ ฯลฯ	ถ้าการเข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนอง ความต้องการได้ ก็จะเป็นแรงจูงใจให้เข้ามา มีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายมากขึ้น
	๒. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน	ต้องมีการร่วมกันและการสื่อสารระหว่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและถกกัน หรือมีการประชุมสัมมนา ร่วมกัน นำไปสู่การทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย อย่างสม่ำเสมอ	ควรเป็นการแลกเปลี่ยนกันมากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือผู้รับฝ่ายเดียว ทำให้เกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้น

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชย.)

๔. มาตรฐานชุมชน

นิยามชุมชน : การรวมตัวของบุคคล กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่าย และประชาชน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นระดับพื้นฐาน คือ หมู่บ้าน หรือชุมชน โดยมีรูปแบบในการรวมตัวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเดียวกัน เช่น ชุมชนผู้สูงอายุ ชุมชนวัฒนธรรม เป็นต้น

คุณสมบัติ : ต้องมีอาณาเขตพื้นที่ที่แน่นอน มีการประกาศและจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมและการสมัครเข้าสู่

ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชย.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ตำแหน่ง ๔ องค์ประกอบ ๑๑ ตัวบ่งชี้

ตำแหน่ง	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	ค่าอธิบาย
๑. เศรษฐกิจ	๑. ส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือน	ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนในชุมชน ยกเว้นรายได้ไม่ถึงกว่าเกณฑ์ จปฐ.	- คนในชุมชน ร้อยละ ๗๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นผ่านเกณฑ์ จปฐ.
	๒. มีตลาดชุมชนที่บริหารจัดการโดยคนในชุมชน	เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายสินค้าของคนในชุมชนด้วยกันเอง หรือกับชุมชนอื่น ๆ โดยไม่เกิดค่าใช้จ่ายผ่านคนกลาง และทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลืออำนาจต่อรองมากขึ้น	- เป็นการลดต้นทุนหรือลดราคาของฝ่ายในพื้นที่ใกล้เคียง
	๓. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้	๓.๑ การประหยัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ๓.๒ การพึ่งพาตัวเองของคนในชุมชน	- เช่น การผลิตปุ๋ยแหมนแดง การใช้ จุลินทรีย์พด. ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
๒. สังคม	๑. มีกฎกติกาของชุมชนที่ใช้ได้จริง	๑.๑ ผู้คนไม่เดือดร้อนจากการกระทำผิดจากข้อตกลง กฎกติกาของชุมชน และกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ๑.๒ ผู้ฝ่าฝืนได้รับโทษตามข้อกำหนด	- เช่น ทั้งยั้งในเวทีสาธารณะ ประจำปี ๒๐๐ บาท ยั้งปรับโดยไม่มีเหตุอันควร ปรับแต่ละ ๕๐๐ บาท ไม่เข้าร่วมประชุมหมู่บ้านใน ๑ ปี ถูกตัดสิทธิการ
	๒. การส่งเสริมด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม	มีกิจกรรมพัฒนาศาสนา ตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรมต่อปี	- ทำให้เกิดความผูกพันตามจิตใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันของคนในชุมชน
	๓. การจัดสวัสดิการชุมชน	ผู้มีอายุตั้งแต่สามขวบหรือเจ็บป่วยได้รับการดูแลรักษาตามความเหมาะสม	- ผู้เจ็บป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้รับการบริการที่ต่ออย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน
๓. บริหารจัดการ	๑. การบริหารจัดการชุมชน	มีแผนชุมชนที่นำไปใช้ปฏิบัติจริง ประกอบด้วย สิ่งที่ต้องการ สิ่งที่ต้องทำต้องเปลี่ยนแปลง และกรอบวิธีการสนับสนุนจากภายนอก	- ต้องมีการร่วมกันคิด ร่วมกันทำในระดับชุมชน เพื่อให้เกิดการยอมรับร่วมกัน
	๒. การจัดการความรู้	มีเอกลักษณ์ของชุมชนที่โดดเด่นและเป็นความภาคภูมิใจของคนในชุมชนและมีการจัดการความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ	- เช่น การเฝ้าระวังปลุกคำพิพพันธุ์ การถือหอจักสาน การแกะสลัก การละเล่นต้นรำ ฯลฯ
	๓. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	มีกิจกรรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	- เช่น การจัดการขยะในชุมชน การนำกลับมาใช้ซ้ำ (recycle) การปลูกป่าชุมชน ฯลฯ